

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH

DƯƠNG THỊ THU HƯƠNG

PHÁT TRIỂN HỢP TÁC XÃ NÔNG NGHIỆP KIỂU MỚI
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Ngành: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH

DƯƠNG THỊ THU HƯƠNG

**PHÁT TRIỂN HỢP TÁC XÃ NÔNG NGHIỆP KIỂU MỚI
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

Ngành: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP
Mã số: 8 62 01 15

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Trần Đình Tuấn

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 01 năm 2019

Tác giả luận văn

Dương Thị Thu Hương

LỜI CẢM ƠN

Quá trình học tập và thực hiện luận văn tốt nghiệp tôi đã được sự giúp đỡ nhiệt tình của nhiều cá nhân, tập thể. Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu đề tài này. Tôi xin chân thành cảm ơn Ban hiệu, Khoa Đào tạo sau Đại học, cùng các thầy cô giáo trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập tại trường.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn **PGS.TS. Trần Đình Tuấn** người trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu để hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn Liên minh HTX tỉnh Thái Nguyên, Chi cục Phát triển nông thôn tỉnh Thái Nguyên và các phòng, ban đơn vị liên quan, phòng Kinh tế thành phố Thái Nguyên, phòng Nông nghiệp và PTNT huyện Phú Bình, phòng Kinh tế thị xã Phổ Yên và Giám đốc các HTX trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên đã giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình thu thập thông tin để thực hiện luận văn.

Đồng thời, Tôi xin chân thành cảm ơn đồng nghiệp và bạn bè đã giúp đỡ, chia sẻ tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 01 năm 2019

Tác giả luận văn

Dương Thị Thu Hương

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC BẢNG	viii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ, HÌNH	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	4
5. Kết cấu luận văn.....	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN HỢP TÁC XÃ NÔNG NGHIỆP KIỂU MỚI	6
1.1. Cơ sở lý luận về phát triển hợp tác xã nông nghiệp kiểu mới	6
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản.....	6
1.1.2. Ý nghĩa và vai trò của hợp tác xã nông nghiệp kiểu mới trong phát triển kinh tế - xã hội	21
1.1.3. Nội dung của phát triển HTX nông nghiệp kiểu mới	25
1.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng tới sự phát triển các hợp tác xã nông nghiệp kiểu mới.....	27
1.2. Kinh nghiệm về phát triển hợp tác xã nông nghiệp kiểu mới.....	29
1.2.1. Kinh nghiệm của tỉnh Quảng Ninh	29
1.2.2. Kinh nghiệm của tỉnh Thái Bình.....	33
1.2.3. Bài học kinh nghiệm cho tỉnh Thái Nguyên	37
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI	38
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	38

2.2.	Phương pháp nghiên cứu	38
2.2.1.	Phương pháp thu thập thông tin, số liệu	38
2.2.2.	Phương pháp xử lý thông tin.....	41
2.2.3.	Phương pháp phân tích thông tin	41
2.3.	Hệ thống chỉ tiêu trong nghiên cứu.....	41
2.3.1.	Chỉ tiêu phân loại HTX nông nghiệp.....	42
2.3.2.	Chỉ tiêu về tình hình phát triển HTX kiểu mới.....	42
2.3.3.	Chỉ tiêu về xếp loại các hợp tác xã nông nghiệp	43
2.3.4.	Chỉ tiêu về tạo việc làm tăng thêm, thu nhập tăng thêm cho thành viên hợp tác xã	43
Chương 3. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN HỢP TÁC XÃ NÔNG NGHIỆP KIỂU MỚI TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN		44
3.1.	Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội ảnh hưởng đến phát triển hợp tác xã nông nghiệp kiểu trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	44
3.1.1.	Vị trí địa lý và tiềm năng phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Thái Nguyên.....	44
3.1.2.	Tình hình sản xuất nông nghiệp và nông thôn Thái Nguyên.....	49
3.2.	Thực trạng phát triển HTX nông nghiệp kiểu mới tỉnh Thái Nguyên	51
3.2.1.	Sơ lược quá trình phát triển HTX nông nghiệp tỉnh Thái Nguyên	51
3.2.2.	Các cơ chế chính sách hỗ trợ của tỉnh trong phát triển hợp tác xã nông nghiệp.....	52
3.2.3.	Tình hình chuyển đổi và phát triển hợp tác xã nông nghiệp kiểu mới theo Luật hợp tác xã năm 2012.....	55
3.2.4.	Số lượng và quy mô hợp tác xã nông nghiệp kiểu mới ở tỉnh Thái Nguyên	57

3.2.5. Mô hình hoạt động và ngành nghề của các hợp tác xã nông nghiệp kiểu mới ở Thái Nguyên	59
3.3. Thực trạng phát triển các hợp tác xã nông nghiệp kiểu mới theo kết quả điều tra	63
3.3.1. Thông tin cơ bản của các hợp tác xã điều tra	63
3.3.2. Trình độ cán bộ quản lý HTX nông nghiệp kiểu mới.....	67
3.3.3. Tình hình hoạt động của các HTX nông nghiệp kiểu mới qua điều tra.....	70
3.4. Phân tích các yếu tố ảnh hưởng tới phát triển các HTX nông nghiệp kiểu mới trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	80
3.4.1. Các yếu tố chủ quan	80
3.4.2. Các yếu tố khách quan	86
3.5. Đánh giá chung về phát triển hợp tác xã nông nghiệp kiểu mới trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	93
3.5.1. Thuận lợi	93
3.5.2. Những khó khăn, hạn chế	93
3.5.3. Nguyên nhân	94
Chương 4. ĐỊNH HƯỚNG VÀ CÁC GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH PHÁT TRIỂN HỢP TÁC XÃ NÔNG NGHIỆP KIỂU MỚI TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN GIAI ĐOẠN 2019-2025.....	95
4.1. Bối cảnh phát triển HTX nông nghiệp kiểu mới trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	95
4.2. Quan điểm, định hướng và mục tiêu phát triển HTX nông nghiệp kiểu mới trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	96
4.2.1. Quan điểm phát triển hợp tác xã nông nghiệp kiểu mới trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên trong thời gian tới	96
4.2.2. Định hướng và mục tiêu phát triển HTX nông nghiệp kiểu mới trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2019-2025	96

4.2.3. Phương hướng đầu tư, ưu đãi, chính sách hỗ trợ phát triển HTX nông nghiệp kiểu mới trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2019-2025	100
4.3. Những giải pháp chủ yếu đẩy mạnh phát triển HTX nông nghiệp kiểu mới trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	112
4.3.1. Về công tác đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực	112
4.3.2. Về công tác tổ chức, xây dựng HTX.....	113
4.3.3. Về công tác huy động và sử dụng nguồn vốn.....	114
4.3.4. Về thị trường tiêu thụ sản phẩm.....	115
4.4. Kiến nghị, đề xuất	116
4.4.1. Đối với các Bộ, Ban, Ngành Trung ương	116
4.4.2. Đối với Liên minh HTX Việt Nam.....	116
4.4.3. Đối với UBND tỉnh Thái Nguyên.....	116
KẾT LUẬN	117
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	120
PHỤ LỤC	122

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

STT	VIẾT TẮT	VIẾT ĐẦY ĐỦ
1.	BNNPTNT	Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
2.	CCB	Cựu chiến binh
3.	CNH-HĐH	Công nghiệp hóa-Hiện đại hóa
4.	CNXH	Chủ nghĩa xã hội
5.	DVTH	Dịch vụ tổng hợp
6.	HĐND	Hội đồng nhân dân
7.	HTX	Hợp tác xã
8.	HTXNN	Hợp tác xã nông nghiệp
9.	KHCN	Khoa học công nghệ
10.	THT	Tổ hợp tác
11.	TM	Thương mại
12.	UBND	Ủy ban nhân dân
13.	XHCN	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1.	Bảng so sánh sự khác biệt trong nội dung của HTX kiểu cũ và HTX kiểu mới	19
Bảng 2.1.	Chọn số lượng mẫu điều tra.....	39
Bảng 3.1.	Diện tích và cơ cấu đất đai tỉnh Thái Nguyên 2017	45
Bảng 3.2.	Một số chỉ tiêu phát triển kinh tế của tỉnh Thái Nguyên	46
Bảng 3.3.	Tỷ trọng các ngành kinh tế của tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2013-2017	47
Bảng 3.4.	Tổng hợp các HTX nông nghiệp trên toàn tỉnh Thái Nguyên (Tính đến ngày 31/12/2017)	58
Bảng 3.5.	Số HTX chia theo lĩnh vực kinh doanh	59
Bảng 3.6.	Danh sách và thông tin cơ bản của các HTX điều tra tại TP. Thái Nguyên.....	63
Bảng 3.7.	Danh sách và thông tin cơ bản của các HTX điều tra tại thị xã Phổ Yên.....	65
Bảng 3.8.	Danh sách và thông tin cơ bản của các HTX điều tra tại huyện Phú Bình.....	66
Bảng 3.9.	Trình độ cán bộ quản lý HTXNN kiểu mới tỉnh Thái Nguyên.....	68
Bảng 3.10.	Doanh thu của HTX chè Tân Hương.....	72
Bảng 3.11.	Tổng hợp kết quả phân loại chất lượng HTXNN qua các năm ..	75
Bảng 3.12.	Ý kiến của HTXNN về đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực.....	82
Bảng 3.13.	Ý kiến của HTXNN về vấn đề vốn	84
Bảng 3.14.	Ý kiến của HTXNN về chính sách thuế	88
Bảng 3.15.	Ý kiến của HTXNN về thị trường tiêu thụ	91